

VESZPRÉMMEGYEI UJSÁG

Politikai lap. — Megjelenik minden csütörtökön és vasárnap.

Előfizetési árak: Egész évre 16 kor. Fél évre 8 kor.
Negyed évre 4 kor.
Lelkészek, tanítók, községi jegyzők 12 koronaért
kapják a lapot.
Egyes szám ára 16 fillér

Felelős szerkesztő és fapulajdonos:
Hj. Matkovich László.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Veszprém, Kossuth Lajos-utca 22.
Telefon: 174.
Csütörtökön, pénteken, vasárnap és hétfőn a lapok
az utcán is árusítottak.

Jobbra-balra.

Ugy-e most hallgatnak és lapulnak, mint az a bizonyos állatka a var alatt? Ugy-e most nincs szavuk a magyar bolsevik uraknak, pedig Trockij a népek önrendelkezését tiporja lábba, amikor bérenc csapatával vérfürdőt rendez a finnek, lengyelek, ukránok között! És miért nem tüntetnek most, amikor nem mi, hanem Trockij huzza-halasztja a békét, hanem lehetetlenné is akarja tenni azt? Ugy-e amit az *elleneségeink* csinálnak, az jó Károlyi Miskáéknak és a többi magyar bolsevikieknek, csak amit mi, tevényünk a *haza védelmére*, az a rossz, ugy-e? — És ezek mennek követválasztást sürgetni, ezek akarnak a *népre*, a becsületes magyar népre appellálni? Hát csak jöjjenek! Van még lámpavas elég!

A lóláb.

Már megint és megint látjuk az események tömkelegéből. Nem valami nemes arabs mén, nem is jámbor konflisgebe patája, hanem az a lóláb, amellyel a Mefisztót szokták ábrázolni.

Legújabbban Bresztlitovszkban a béketárgyalók között rugott szét ez a lóláb. Kiderült — amire különben mi már jó eleve reámutattunk, — hogy Trockij népbiztos ur egyáltalán nem a békén fáradozik, hanem azon, hogy minél nagyobb békétlenséget idézzon elő az egész világon. Felszabadító elvei hazugságok, mert vérfürdőbe fojt minden ellenvéleményt. A népek önrendelkezési jogának elmélete pedig csupán csalétek, mert még a cári kormány sem igazolt le így más népeket, mint amily kegyetlen öldökléssel teszik ezt a bolsevikiek Finnországgal, Ukrajnával, Lengyelországgal stb.

Hogy bolondok-e, gyávák-e ezek az emberek vagy pedig huncutok? — azt a jövő fogja eldönteni. Tényleg fanatikusai-e annak a tévhitnek, hogy anárkia mellett is lehet fejlődés, kultúra, vagy — talán ez az igaz — a nemzeti felelősségre vonástól való félelemből viselkednek így? Avagy elvakította őket, a lebujuék évtizedes nyomorultjait is a hirtelen elnyert hatalom, amelynek vértől-szenyezett patináját angol sterlingek és amerikai dollárok fénye teszi csupán ragyogóvá?

Rejtélyek. Való azonban az, hogy a lóláb erősen rugdalózik s jó szerencse lesz, ha az egész különbékét fel nem rugja. Mi attól tartunk.
De vajjon elítélhetjük-e a bolsevik-

eket, amikor itthon ugyancsak ezzel a csuf lólábbal kell lépni-nyomon találkoznunk? Lám a legutóbbi politikai eseményeknél is.

Jó öreg Wekerle Sándor, hogy megmentsse a koalíciót, ami még megmenthető, egy kalap alá akarta hozni a kormányt feldöntésig támogató pártokat. Hosszas vajudas után sikerült összefércelnie egy új programot, ami ugyan nem új, de annak látszik. Tiszta István, a munkapárt vezére egy jóakaratu beszéddel nemcsak a támogatására sietett és csak arra kéri a kormányt, hogy abban a kérdésben, ami a nemzetre veszedelmes: a választójog kérdésében törekedjék kölcsönös meg-egyezésre.

És mi a nófa vége? Megint előbukkan a szörös lóláb, amely nem törődik semmi mással, csak azzal, hogy a hatalom birtokába mély barázdákat raphasson a saját számára. Apponyi, aki legelőnek fakadt ki a demokráta blokkos nemzetellenes politikája ellen, egyszerre meglepedezik erről, amikor azt látja, hogy Tiszta közeledni akar és sürgősen tiltakozik mindenféle kompromisszum ellen. Utánna Andrassy teszi ugyanezt. Nála már nem is egy, hanem két ló-balláb látszik. Beismeri, hogy a kormány *többet nyújtott* a választójogi törvényben, mint amennyit ígért, látja a demokráciával becsapott bolsevikizmus veszedelmét, *tehát ugyanazokat mondja, amit Tiszta már régen hangoztat*, — de azért neki sem kell Tiszta békejobbja.

Nem, azt ők nem engedhetik meg, hogy véletlenül visszavezesse a nemzet szeretete azt a nagy férfiut a töle intrikával elrabolt s most általuk élvezett hatalom birtokába. Pedig mivel különb és becsületesebb náluk, visszavezetné, ha egyesülnének a nemzet védelmére. Hát inkább megcsalják Wekerlet is és mialatt egyik lólábukkal belépnek az új pártba, hogy a hatalom talaját biztosítsák, a másikkal külön pártálláspontot foglalnak el, hogy aztán ismét rugdalózhassanak a munkapárt felé. Persze Vázsonyi híven követi őket.

A lóláb lóg ki minden szereplésükből, a Mefisztó fekete lólába.

Bizony az ördög uralkodik ma az egész földtekén!

Politikai hírek.

— A kormányprogram. Háborus nyomorúságunk miatt csak most térhetünk vissza a ma egy hete elmondott új kormány-

programra s az azzal kapcsolatos nyilatkozatokra. *Wekerle* Sándor miniszterelnök inkább csak a sorrendben tért el vasárnap ösmertelt programvázlatától. Ujdonság volt benné, hogy a *közigazgatási* tisztviselőket élethosszigan kívánja megválasztani, az *igazságszolgáltatás* terén a büntelő bírónak szabadabb kezet engedni, szakbírókat alakítani, a bírói függetlenséget erősíteni és a sajtóörvényt revidálni akarja. A *birtokpolitika*nál a kisajátítás jogát oltja érvényesíteni, *pénzügyi* terén pedig monopóliumokkal, adók és szertart alkalmazásával akar operálni. Nagyjelentőségű és a Károlyi párt kivételével az egész Ház tetszésével találkozott nyilatkozata volt a miniszterelnöknek, amikor a *béke ügyéről* beszélt és már ösmert tisztességes bekezdésekkel stb. hangulítozván, kijelentette, hogy a *fölbomlás csiréit azonban lenyészteni nem engedjük* s az államok helyett most alakuló népcsoportoknak a *béke hamis jelszava alatti bomlasztó érvényesülését csiréjében el fogja a kormány fojtani. Németországgal való szövetségünket, mint a béke egyik leghathatósabb biztosítékát pedig fenntartani és meg-erősíteni kívánjuk.*

Gróf Tiszta István, a munkapárt vezére szólott először a programhoz. A *közigazgatás reformjánál* tiltakozott az ellen, hogy a *jegyzői* állásokot lehetőségtelen ügyvédekkel töltsék be, majd a tisztviselők élethosszigan megválasztása ellen szólt. Ez sem az előléptetés kérdését, sem azt nem oldja meg, hogy a legalkalmasabb ember kerüljön a legalkalmasabb helyre. Az *életben* gyakorlatot szerzett férfiak kellene még a belügyminisztériumba is és ezt csupán a *közigazgatás államosításával* érhetjük el.

A *birtokpolitika* terén igazat ad abban, hogy messzeemenő intézkedéseket kell tennünk, de kéri a kormányt, hogy a *kisajátítást* hagyja utolsó eszközznek. Inkább hibizománnyok parcellázása vagy erdővel kicserélése által próbálkozzék. Meg a vagyonadónak földben való meglizetése is sokat segítene a kisbirtokokon.

A *külpolitikában* teljesen azonosítja magát a kormánnyal s helyesli a Németországgal való szorosabb gazdasági kapcsolatot. Az *Ausztriával kötendő kiegyezési* dolgában pedig óva inti a kormányt, hogy a Tiszta-Clam-Martinié-féle kiegyezést, amely *Magyarországra* előnyös, el ne rontsák.

A király kezdeményezésére megindult *magyar hadsereg reformját* immár *semmi sem hátráltathatja*. E kérdés rendezésével talán ledőlnek a *közjogi* válságok, s hazafias dolog lenne, ha annak folyományaképp a *függetlenségi fölhagyóknak függetlenségi álláspontjukkal*.

Végül kijelentette, hogy ő és pártja csak azért nem válaszolhatnak igennel a kormányprogramra, mert a *választójogot*, amely az ezeréves államot veszedelemmel fenyegeti, szintén napirendre tűzték. De meg lehet oldani ezt a kérdést is *kölcsönös megegyezés*, vagy ha ez nem sikerülne, *becsületes kompromisszum útján*. Ők, mint kötelességtudó ellenzék továbbra is támogatni fogják a kormányt állam- és nemzet fenntartó munkájában s csak azt kéri ettől, hogy *kontraverz kérdések kidiszlásával ne tegyék radjuk lehetetlenné a helyzetet*.

hunythoz méltó és maradandó emléktárggyal díszítsék otthonukat. Nem lehet hajlék oly szerény, nem léhel oly pazar, hogy e kis dísz tárgy abban elhelyezhető nem volna. A gondolat nemessége, amely a hősök emlékoszlopában megnyilvánul, annak megvásárlására ösztönöz mindenkit, aki a háboruban elesett, elhalt hozzátartozójának emlékét mindenkor hálás kegyelettel akarja megőrizni. Egy-egy ilyen oszlop ára 7 korona 50 fillér és megrendelhető az Országos Hadigondozó Hivatal Jelvényosztályánál: Budapest V. Képviselethez. A megszerzés könnyebbé válik, ha — ismerve a magyar tanítói kar hazafias gondolkodását — az a jelvényosztály minden egyes község tanítóját kéri fel arra, hogy mindazokat, akik ilyen oszlopra igényt tartanak, közösenként írják össze és az együttes megrendeléseket küldjék be a nevezett hivatalhoz. Mi ehelyütt csak arra kérhetjük fel az önfeladkozó tanítói kart és az érdekelteket, hogy a némes célra való tekintettel a jótékonyági akciót a legmesszebbmenő támogatásban részesíteni sziveskedjenek, mert csakis ily módon róhatjuk le némiképpen azt a kötelese hálát és elismerést, amellyel vitéz hadseregünk minden egyes katonája és a sok elesett névtelen hősi emlékének tartozunk.

— Szén ilyen is kiuntatott és pedig poros szén az Orsz. Szénbizottság által Veszprém város részére, 120 tonna mennyiségben. Részben Berger A. fia szállító cég, részben a városi villamosműveknek szénjegy ellenében kapható. Amint halljuk, az alispáni hivatal értesítette, hogy a szén utban van. Akinek tehát kell, jó lesz ha érdeklődik megérkezése iránt.

— Tartalékos tiszték ténylegesítése. A hadügyminiszter egy legutóbbi rendelete értelmében — amint a „Külügy-Hadügy”-ben olvassuk — ezentel a háború folyamán csakis azokat a tartalékos tisztakat tisztelöltek veszik tekintetbe a tényleges katonaiállományú tiszték sorába való felvételre, akik tényleges szolgálatukat, mint egyévi önkéntesek az 1913—14. évben vagy későbbi időpontban kezdték meg. Olyan tartalékos tiszték ténylegesítés iránt benyújtott kérvényeiket, akik 1912—13-ban vagy még előbb szolgáltak, mint egyévi önkéntesek, már a közbeeső szolgálati helyeknek kell elutasítani. Kivételt csakis azoknak a kérvényeivel lehet tenni, a kik különös rátermettségük, alkalmasságuk és kitűnő szolgálataik révén rendkívüli nyereséget jelentenek a tényleges tisztikar számára s ugyancsak kivételt érdemelnek azok a tartalékos tiszték és tisztjelöltek is, akik műszaki csapatnál szolgálnak és ténylegesítésüket is ehhez a fegyveremhez kérik.

— A burgonyarekvirálást a napokban rendelte el az alispán. Erre vonatkozó rendelkezése azonban most a közéletmező miniszter határozata folytán változást szenved. A módosított rendelet most van szerkesztés alatt s a napokban lesz kibocsátva.

— Az Országos Sertésforgalmi Iroda (Budapest, V. Bálvány-u. 7. szám) özennel hivatalosan közli, hogy Veszprém vármegye területére, illetve a devecseri, veszprémi járásokra a Magyar Mezőgazdák Kereskedelmi r. t. sümegei céget, a pápai, zirczi járásokra a Veszprémi Közgazdasági Bank és Takarékpénztárt, az enying járásra a Dunántul Agrárbank r. t. kaposvári céget az iroda főbizományosságával megbizta. Felkérjük a vármegye és a vármegye járásainak sertésártó közönségét, hogy hízott sertéseinek átadása ügyében haladéktalanul lépjen érintkezésbe az iroda fenti főbizományosságával. Figyelmeztetjük a sertésártókat, hogy szabad sertésforgalom nincs, a sertésállítás csak engedéllyel történhetik s a hatósági engedély alapján közfogyasztásra hízalt sertéseket kizárólag a m. kir. ministerium 4782/1917. M. E. számú rendeletével felállított Országos Sertésforgalmi Iroda jogosult átvenni. Amennyiben a sertésártókat a fennálló törvényes rendelkezéseknek nem tesznek eleget, az Országos Sertés-

forgalmi Iroda kénytelen lesz a már elrendelt rekvirálás alapján a közellátás biztosításra szükséges sertéseket a legszigorubb eszközökkel megszerezni. A házi és gazdasági szükségleten felül zsir- és szalonnakészletek az iroda fenti főbizományosságának, illetve albizományosságának szintén haladéktalanul átvételre bejelentendők, ellenkező esetben az iroda e készletekre is fogatosított fogja a már elrendelt rekvirálást. Minden utólagos kellemtelenség elkerülése végett nyomatékosan figyelmeztetjük a sertés tulajdonosokat, hogy sertéseiket törvénytelen uton való értékesítésről tartózkodjanak, sertéseiket az iroda megbizottjainak adják át, mert e rendelkezés megszegője ellen a legszigorubb megtorló intézkedéseket lesz kénytelen az iroda fogatosítani.

— Uj arany és ezüst pénzek. Az osztrák kormány most nyújtotta be az új ércpénzekről szóló törvényjavaslatot. A 21 milliméter átmérőjű 20 koronás és a 19 milliméter átmérőjű 10 koronás aranypénznek egyik oldalán az uralkodó arcképe lesz, körölte e rövidített felirattal: „Carolus D. G. Imperator Austriae, Rex Bohemiae, Galiziae, Illyriae etc. Apostolicus Rex Hungariae.” Az aranypénz másik oldalán lesz a címer, az értékmegjelölés és az évszám. A pénz széle sima lesz és a huszkoronás aranyba be lesz vésvé rövidítve ez a mondat: „Pace belloque omnia pro patria cum populo meo.” (Békében és háborúban mindent népemmel a hazáért.) A tízkoronás aranypénz szélébe jelmondat helyett díszítést véssnek. Ugyanígy lesz a 37 milliméter átmérőjű 100 koronás pénzdarab is. Az 1 koronás ezüstpénz szélébe is bevésik az uralkodó jelmondatát, valamint a 2 koronásba és az 5 koronásba is. Az 1 k-s pénzdarab 23, a 2 koronás 27 és az 5 koronás 36 milliméter széles lesz. Késztelenül hasonló formájú új ércpénzünk lesz nekünk is a megfelelő változásokkal.

— Bedőlt pince. Csaknem végezetes szerencsétlenség történt Pápán a múlt héten. A Szent László-utcában éjjel leszakadt Stein Dávid izr. kántor házában pincéje és óriási robbanással rántotta a mélységbe a fölöttélevő konyhaberendezéseket is. A kántor felesége és gyermekei a nagy zajra ijedten ugrottak ki az ágyból és menekültek a szomszéd szobába s ez volt a szerencséjük, mert a következő pillanatban a hálószoba fala is bedőlt. A kántor szenvedett háztulajdonos katonai szolgálatot teljesít. A vizsgálat megindult.

— A fegyverszünet és a Károlykereszt. A hadsereg főparancsnokság egy rendelete — amint a „Külügy-Hadügy” írja — tudtul adja, hogy a Károly csapatkeresztre való igény elismerése céljából a fegyverszünet megkezdésétől (1917. december 17.) eltelt idő az északi arcvonal hozzátartozói részére az összolgálat kiszámításánál nem vendő figyelembe.

— A mezőgazdasági munkák biztosítása érdekében dr. Bibó Károly alispán rendeletet bocsátott ki a járások főszolgabíráihoz és a városok polgármestereihez, amelyben csakugy, mint előző évi hasonló rendeleteiben, hazafias köteleességüké teszi, hogy a mezőgazdasági munkát minél hathatósabban mozdítsák elő. Végül felhívja őket, hogy a tett intézkedésekről február 15.-ig,

azután pedig a munkálatok folyásáról minden hó 15.-ig jelentést terjesszenek fel hozzá.

— Utazási napok szabadságoknál. A „Külügy-Hadügy” közli: A szabadságok tartamába be nem számított utazási napok csupán a monarchia területére legfeljebb 14 napi rövid szabadságoknál, vagy külföldre szóló bármely tartamu szabadságoknál engedélyezhetők.

— Vasárnapi Ujság. A lap február 3-i számában szenzációs szépségű képeket talál az olvasó a Szépművészeti Múzeum antik képgyűjteményéről, a történelmi nevezetességű Rigómezőről s néhány igen érdekes képet az olasz harctérről. A kormány új tagjait arcképek mutatják be. Szépirodalmi olaszrasmányok: Szemer György regénye, Lenkei Henrik verse, Schöpflint Aladár színházi cikke Széllősi Zsigmond tárcája, Benett pompás angol regénye Egyéb közlemények: Szádeczky Lajos cikke a rigómezői csatákról s a redes heti rovatok. A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre 10 korona. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, IV. Egyetem-utca 4 sz.) Ugyanígy megrendelhető a „Képes Néplap” a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre 2 korona 40 fillér.

Adakozzunk az elesett hősök özvegyei és árvái javára!

Szerkesztői üzenet.

Vidéki tudósítóinknak. Sajnálatta észleljük, hogy vidéki tudósítóink legtöbbje egyáltalán nem felel meg annak a feladatnak, amire vállalkozott. Van olyan köztük, aki minden szél időben küld egy-egy hírt, rendszerint lapnegyed körül, hogy az állandóan élvezett tiszteletpéldányra meglegyen a titulus. Aztán van olyan is, aki már évek óta egy betű tudósítást sem küldött, habár a tiszteletpéldányt ez idő alatt is rendszeren megkapta. — Felkérjük tehát mindkét csoportbeli tudósítóinkat, hogy eddigi indokolatlan hanyagságukat minél sürűbben küldött tudósításokkal jóvá tenni igyekezzenek, mert ellenkező esetben nemcsak a tiszteletpéldány küldését szüntetjük meg, hanem az évek óta jogcím nélkül elfogadott lapok előfizetési díját is beköveteljük tőlük.

Veszprém r. t. város r.-kapitányi hivatala.

517/1918. rk. szám.

Hirdetmény.

Az Országos Közlelemezési Hivatal 1455/1917. sz. rendelete alapján közhírré teszem, hogy a katonaság részére zsirt, szalonnát és kövérsertést közvelenül eladni tilos.

Ezen rendelet ellen vétők szigoruan fognak büntetlenni.

Veszprém, 1918. január 25-én.

Dr. Török Gyula,
rendőrkapitány.

Szőlővesszőket

fényes eredménnyel csak

faszénporban

termelhet.

Weisz és Vidor cégnél Budapest,

Józsefvárosi teher p. u., Kőbányai-ut S. kapu.

Tüzeljen ap. faszénnel!

Faszén, csomagolva v. ömlesztve és faszénpor

kapható

— Nemzetközi Halottszállítási Iroda
Budapest, VI., Andrássy-ut 11. — Exhumál
gyorsan és olcsón. — Minden felvilágosítást
készséggel ad.

Viszketőség, sömör, rüh

leggyorsabban elmulasztja
a Dr. Fleisch-féle eredeti

„BARNA-ZSIR“

Nincs szaga, nem piszkít. Mindig ere-
deti pecsételt Dr. Fleisch-félét kérjünk.

Próba tégely 2:30 K, nagy tégely 4 K,
családi tégely 11 K.

Veszprém és vidéke részére főraktár:

Kocsuba Emil „Pekete sas“ gyógyszerháza
Veszprémben.

Tisztelettel tudatjuk, hogy a
Siófoki Központi Tejesarnokot
megvettük.

Bárki másnál
előnyösebb feltételek
mellett vásárolunk

tejet.

Arajánlatokat kér:

Havasi Vajvállalat
Siófoki Tejesarnoka Siófok,
vagy Központja Kaposvár.

Eladók
tenyésztő háziinyulak.

Érdeklődni lehet a 7. honvéd ágyas
pótló gazdasági hivatalában.
Veszprém, Kossuth Lajos-utca 42. sz.

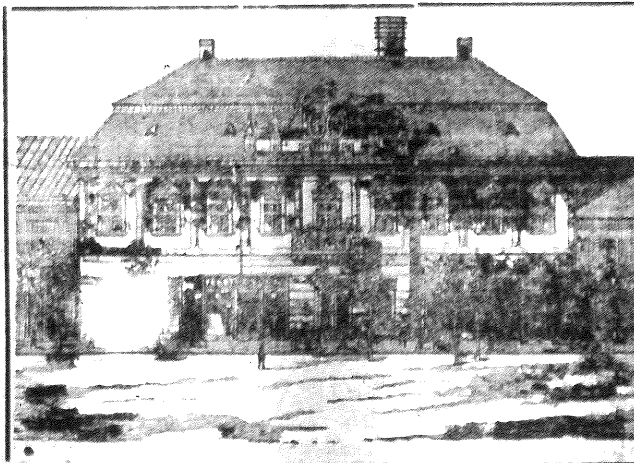
Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal.

Névjegyek, stb.

mindenféle

könyvnyomdai

munkákat

izlésesen

és

jutányosan

készít

PÓSA ENDRE könyvnyomdája

VESZPRÉM, Rákóczi-tér 3. szám. (Saját ház.)

Könyvkereskedés.

(Telefon 93.)

Könyvkötészet.